

Bilaga 3 Allmänna anvisningar

Ändringar i dessa anvisningar får göras av ÖSK:s direktion utan särskilt beslut från kommunfullmäktige om förutsättningarna ändras via lagstiftning, myndighetsbeslut eller kommunala beslut. Administrativa ändringar eller förtydliganden får alltid göras utan särskilt beslut från kommunfullmäktige.

TRANSPORTVÄG

Avfallsinsamling är av tradition ett tungt fysiskt arbete som medför risk för olyckor och förslitningsskador. Vägen är chaufförens arbetsplats och denne måste kliva ur fordonet för att hämta avfallet. Framkomligheten och sikten ska därför vara god. Det är alltid chauffören som avgör om en väg är farbar eller inte. Chauffören kan aldrig tvingas att ta risker eller köra på en väg som han/hon bedömer inte är framkomlig. En dikeskörning kan störa planerad hämtning under hela dagen.

Körning på gång- och cykelväg är inte tillåten. Backning får inte förekomma annat än i undantagsfall och aldrig i bilfria områden, intill lekplatser, bostadsentréer, skolor, förskolor eller äldreboenden.

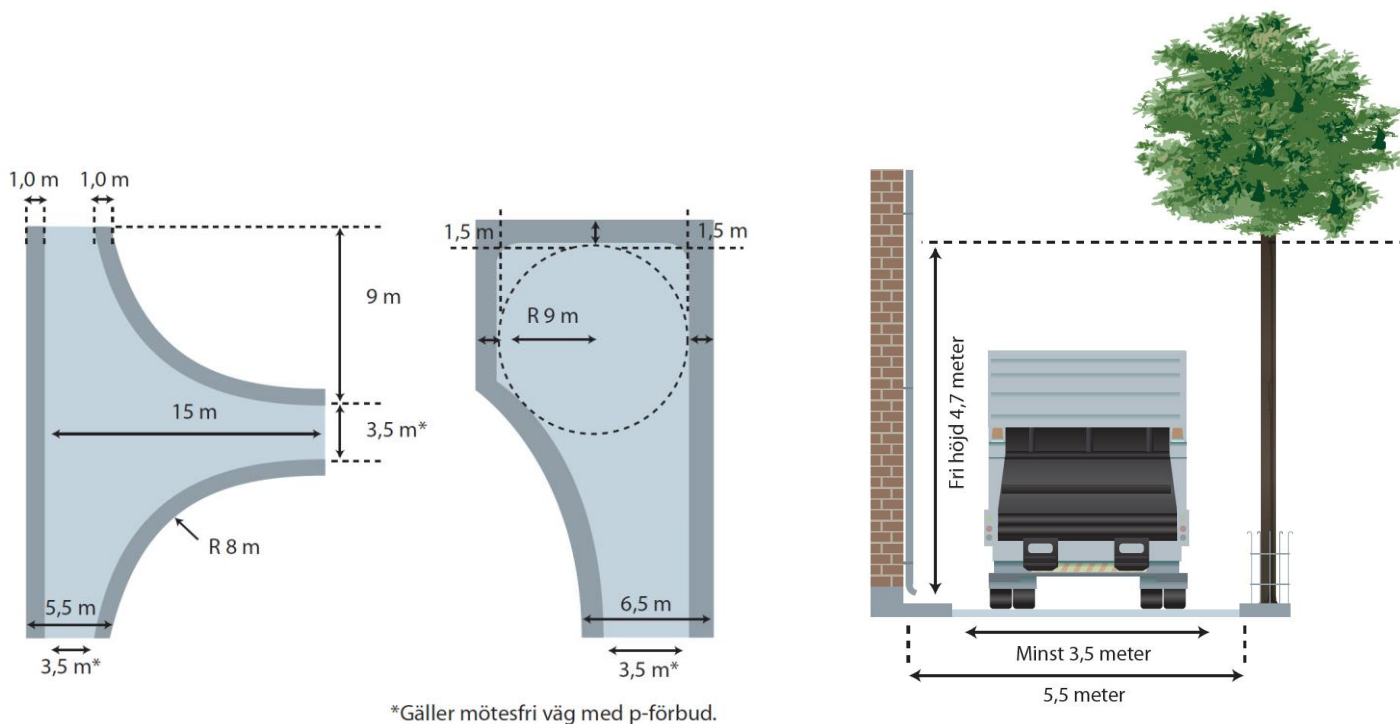
Väghållaren är ansvarig för vägens utformning, skyltning, skötsel och framkomlighet.

Trafikverket, kommunen, privat vägförening eller enskild fastighetsägare kan vara väghållare.

Transportvägen

- Ska ha en hårdgjord vägbana.
- Ska utformas för minst belastningsklass 2 (BK2), vilket innebär att underlaget ska tåla ett axeltryck av 10 ton.
- Bör vara minst 5,5 meter bred om körning i båda riktningarna förekommer. Om parkering tillåts måste vägen vara bredare. Om vägen är mötesfri och det inte finns parkerade fordon kan vägen vara smalare men den bör vara minst 3,5 meter. Träd och annan växtlighet får inte inskränka på vägbredden.
- Ska ha en fri höjd av 4,7 meter. Träd och växtlighet får inte inskränka på den fria höjden.
- Som är en återvändsgata ska ha vändmöjlighet för hämtningsfordon. Vändplan för en normal sopbil bör ha en diameter av 18 meter med en hindersfri remsa på ytterligare 1,5 meter runt om. Alternativet till detta kan vara en vändplats eller en trevägskorsning som möjliggör en så kallad T-vändning.
- Vändplan ska ha samma bärighet som övrig transportväg.
- Ska ha fri sikt och god framkomlighet.
- Ska vara snöröjd och halkbekämpad vintertid. Snövallar får inte inkräkta på vägbredden.

Exempel på vägbredd och vändmöjligheter redovisas i figurerna på nästa sida.

Om transportvägen inte uppfyller ovan stående krav kan den ändå godkännas som transportväg om andra förutsättningar gör att hämtning kan ske. Det är alltid ÖSK som godkänner transportväg.

Lastningsplatser

Sopbilen bör inte hindra annan trafik när den står still och avfall lastas i. Platsen måste vara så stor att det finns utrymme att hantera kärl eller container. Ytan ska vara plan och hårdgjord. Det ska inte vara någon nivåskillnad mellan avfallsutrymme och lastningsplatsen vid containerhantering. Vid kärlhantering kan en svag lutning accepteras.

GÅNGVÄG

Vägen mellan avfallsutrymme/hämtställe/avfallsbehållare och sopbilens lastningsplats, dvs där sophämtaren drar kärlet, benämns som gångväg. Gångvägen ska vara jämn, hårdgjord, halkfri och utan trånga passager eller hinder året om. Trappsteg får inte förekomma. Observera att sopkärlet ska ställas ut maximalt 4 meter från fastighetsgräns eller där sopbilen stannar för tömning. I de fall kärlet hämtas längre än 4 meter måste abonnemang på extratjänsten gångavstånd finnas.

Gångvägen

- Ska vara så kort som möjligt. Högst 4 meter rekommenderas. Får ej överstiga 30 meter.
- Ska ha hårdgjord, halkfritt och jämnt underlag. Med hårdgjord underlag likställs asfalt, betong, betongplattor, hård packad grusväg eller dylikt.
- Bör ha god belysning.
- Bör vara minst 1,2 meter bred och om den ändrar riktning bör bredden där vara minst 1,35 meter.
- Bör ha minst 2,1 meters fri höjd.

Vid bedömning om en gångväg är acceptabel eller inte tas hänsyn till vilken typ av behållare som ska hanteras, vad behållarna innehåller, hur många de är och hur ofta de hämtas, samt om det förekommer lutning, riktningsändring och eventuella hinder.

Lutning

Gångväg bör inte ha någon lutning. Om lutning inte kan undvikas bör den inte överstiga 1:20 för att belastningen ska vara acceptabel och får inte överstiga 1:12. Vad som är acceptabelt avgörs av dragmotståndet. Ibland kan en ramp behöva anordnas. Lutningen på rampen bör inte överstiga 1:12 och längden innan eventuellt vilplan bör inte överstiga 12 meter. Vilplanet ska vara minst 1,5 meter.

BEHÅLLARE

Avfallskärl

Plastkärl mellan 80 och 660 liter med ett eller flera fack används för insamling av matavfall, förpackningar, tidningar och restavfall. ÖSK bestämmer vilka kärlstorlekar som erbjuds vid nya abonnemang. Abonnemang med kärlstorlekar som fasats ut kan dock fortsätta under det befintliga kärlets livslängd. Information om vilka abonnemang som erbjuds finns i kommunens renhållningstaxa.

Kärl tillhandahålls av ÖSK. Kärl som införskaffats på annan väg godkänns i normalfallet inte.

Kärnen ska vara lätt tillgängliga för hämtningsspersonalen och draghandtaget på kärlet ska kunna greppas utan att kärlet behöver vridas.

Kärlet får inte vara tyngre än att man lätt kan börja rulla det.

Kärl bör rengöras regelbundet för att motverka lukt. Det är fastighetsägarens ansvar att rengöra kärlet inklusive eventuell insats.

Säckhantering

Säckar är en arbetsmiljörisk och användningen minskar därför. Säckkärra ska alltid användas när säckar ska förflyttas och därför måste hämtningssvägen vara utformad som i avsnittet om gångvägar.

En säck får inte fyllas så att den väger mer än 15 kg. Det innebär att säckar som rymmer över 240 liter eller komprimering av avfallet i säckarna inte bör förekomma.

Djupbehållare

Djupbehållare tillåts endast efter godkännande av ÖSK. I de fall ÖSK har godkänt att djupbehållare får användas gäller följande:

Innan djupbehållare installeras ska samråd hållas med ÖSK som godkänner typ av behållare och placering.

Kranbilar som tömmer botten tömmande containrar och djupbehållare ska kunna stå 5 meter från behållare som ska lyftas. Lyft kan ske över staket eller buskar och liknande. Lyft över vägar, gång- och cykelbanor samt parkeringsplatser bör inte förekomma. Inga hinder i höjddled får begränsa tömningen och behållarens eventuella svängning i sidled måste beaktas.

- Behållaren får placeras maximalt 5 meter från lastplats. Om det finns kantsten räknas avståndet från den till centrum på behållarens lyftögla. I annat fall gäller att transportväg och körbart underlag som används som lastplats ska klara axeltryck på 10 ton.
- Fri höjd för tömning ska vara minst 10 meter.
- Behållaren ska placeras minst 2,5 meter från träd, bilar och liknande som kan skadas i samband med tömning. Avståndet mäts från behållarens yttermått.
- Behållaren ska vara utrustad med låsning som öppnas via krok eller rep. Enkrokslösning accepteras inte av säkerhetsskäl.
- Behållaren ska vara utrustad med lyftögla/-or som är anpassad för de krokar som används i branschen.
- Totalvikten för behållare och avfall får inte överstiga 2000 kg.
- Fastighetsägaren bör beakta risken med hängande last vid val av behållarplacering.
- Godkänt fallskydd ska finnas under tömning.
- Innan installation görs av djupbehållare ska ÖSK meddelas för godkännande av typ och plats.

Behållare för småbatterier och ljuskällor

I samband med att det nya insamlingssystemet införs kommer hushållen även ges möjlighet att få ljuskällor (exkl lysrör) och småbatterier hämtade i samband med den ordinarie hämtningen av kärl- och säckavfall. Hushållen kommer som extratjänst erbjudas en mindre behållare (ca fem l) med två fack för dessa typer av avfall. När behållaren behöver tömmas hänger man denna på sitt avfallskärl och entreprenören tömmer detta i samband med ordinarie tömning.

Större behållare (ca 15 l) kan användas hos flerbostadshus och verksamheter. Dessa större behållare placeras i så fall i fastighetens avfallsutrymme.

Latrinbehållare

Latrinbehållare är tillverkade av plast. Behållare för uppsamling av latrin och tillhörande lock tillhandahålls av ÖSK. Vid insamling/hämtning skall latrinbehållaren förslutas av fastighetsinnehavaren och ställas i anslutning till behållarplats för kärl avsett för övrigt hushållsavfall. Latrinbehållare hämtas vid enligt turschema.

Högst tillåtna vikt vid hämtning av latrinbehållare är 15 kg.

Latrinbehållare ska endast användas till latrin i form av urin, avföring och toalettpapper. Behållaren får inte inneslutas i annat emballage. Behållaren får inte tillföras kemiska ämnen eller produkt som försvårar den fortsatta hanteringen av avfallet, t.ex. plastpåsar.

Behållare får inte fyllas till mer än 4/5 av sin volym.

SLAM OCH ANDRA AVLOPPSFRAKTIONER

Slam från enskilda avloppsanläggningar

Transportvägen ska uppfylla samma villkor som för övriga hämtningsfordon.

Slamsugningsfordon är stora och tunga och kräver god bärighet och framkomlighet. I vissa fall kan fastighetsinnehavaren behöva förbättra möjligheten för att fordonet inte ska blockera vägen eller äventyra trafiksäkerheten. Fordonets uppställningsplats ska inte vara skymd av t.ex. backkrön eller kurva. Vändmöjligheter måste finnas.

Slangdragning

Avståndet mellan tömningsfordonet och den anläggning som ska slamsugas ska vara så kort som möjligt, helst under 10 meter, och bör inte överstiga 20 meter. Botten på slamavskiljare och tankar ska inte ligga lägre än 5 meter under tömningsfordonets uppställningsplats.

Slangdragning är ett mycket tungt arbetsmoment. Där slangdragning sker ska vägen vara fri från hinder i form av t.ex. staket, murar, stubbar, planteringar eller annan växtlighet.

Nivåskillnader bör inte förekomma. Vid nybyggnad är det viktigt att planera rätt. Brunnen eller tanken bör inte placeras för långt från tömningsfordonets uppställningsplats.

Fettavskiljare

Vid slamsugning av fettavskiljare får slangdragning inte ske genom utrymme där livsmedel hanteras. Anslutningspunkten där slangen kopplas på bör placeras så att det finns möjlighet att slamsuga även om verksamheten är stängd.

Brunnslock

Av arbetsmiljöskäl bör brunnslock vara av lätt material, t.ex. plast, glasfiber eller plåt, och kunna öppnas av en person. Lock eller manlucka ska lätt kunna öppnas av en person.

Behöver locket lyftas ska det inte väga mer än 15 kg och bör då, av säkerhetsskäl, utrustas med anordning som försvårar för barn att öppna locket. Om locket kan skjutas åt sidan utan att lyftas kan en vikt på 35 kg accepteras. Det motsvarar ett cementlock som är ungefär 80 cm i diameter. Locket ska då vara försett med någon form av handtag. Även sådana lock bör försees med låsanordning, se nästa stycke. Alternativt kan tunga lock ha ett "lock i locket" med handtag. Öppningen måste dock vara så stor att tömning kan ske på ett korrekt sätt, utan problem.

Barnsäkerhetsaspekter måste alltid beaktas när det gäller brunnslock. Barn är uppfinningsrika. Ibland leker flera barn tillsammans och kan med gemensamma krafter öppna tunga lock. För säkerhets skull rekommenderas att någon form av låskonstruktion alltid finns på brunnslocket. Information om barnsäkra brunnar finns i Boverkets handbok "Barnsäkra brunnar".

Hänglås bör vara i rostfritt utförande och skyddas mot frysning. Lock får inte vara övertäckt eller försett med prydnader vid tömningstillfället.

Transportvägar måste vara snöröjda och halkbekämpade vintertid. Även brunnslock ska vara snöfria. Eventuellt lås får inte vara fastfruset eller fastrostat.

Övrigt

Fastighetsägaren bör se till att slamavskiljare och slutna tankar är väl utmärkta, t.ex. med en pinne eller en flagga, och vara lätt tillgängliga för tömning. I de fall slamavskiljaren eller tanken är belägen utanför fastigheten ska den vara markerad med skylt som anger vilken kund/fastighet den tillhör.

I de fall ett hinder innebär att brunnen inte kan tömmas kan ÖSK debitera en framkörningsavgift enligt vad som anges i renhållningstaxan. Den som utför tömningen ska inte behöva leta efter brunnen, gräva fram den eller använda speciella verktyg eller redskap, utöver de som normalt medförs vid tömningen.

Minireningsverk ska vara utformade så att tömning kan utföras på normalt sätt utan att utrustningen riskerar att skadas. Tömningsslangen kan ge oförutsägbara rörelser pga. undertryck därför måste känslig utrustning förses med kraftigt skydd. Tömningsinstruktion ska finnas på anläggningen.

Fosforfällor kräver att fastighetsägaren har avtal med en entreprenör för tömning och påfyllning av granulat. Alternativt kan hämtning av förbrukad filtermassa beställas av ÖSK. Hämtning förutsätter att filtermassan hanteras i säck och kan lyftas av lastbil med kran.